

Основні нормативні документи НБУ, прийняті протягом березня 2022 року

Назва Постанови/документу	№	Дата прийняття	Сутність	Мета/вплив на БСУ
Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України	27	01.03.2022	Зміни внесено до Постанови НБУ від 26 серпня 2021 року № 91 «Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи» та до Постанови НБУ від 04 жовтня 2021 року № 99 «Про затвердження Змін до Положення про проведення Національним банком України на міжбанківському ринку операцій своп процентної ставки» Змінами було від терміновано з 15 березня до 15 червня строки, до яких банки повинні забезпечити виконання певних умов, в тому числі, відкриття рахунків в цінних паперах.	Ефективне використання стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи та механізму проведення операцій своп процентної ставки
Про внесення зміни до Тарифів на організаційні послуги та інші види послуг (операцій), що надаються (здійснюються) Національним банком України	28	01.03.2022	Встановлено тариф на послугу з обслуговування Центрального депозитарію цінних паперів за розрахунками за правочинами щодо цінних паперів із використанням спеціальних засобів системи електронних платежів НБУ в розмірі 4100 грн	Встановлення тарифу на послугу з обслуговування Центрального депозитарію цінних паперів
Про внесення змін до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України в умовах особливого періоду	29	01.03.2022	Змінами додатково передбачено подання банками файлів 01X «Дані про залишки на рахунках» (щоденний) та 36X «Дані про дотримання резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів» (щомісячний); Також перенесено строк (час) подання щоденних файлів 39X «Дані про курс та обсяги операцій з готівковою іноземною валютою» та 3КХ «Дані про купівлю, продаж безготівкової іноземної валюти, банківських металів (без фізичної поставки)» з 23.00 до 21.00.	Організація подання звітності в умовах воєнного стану

<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18</p>	<p>30</p>	<p>01.03.2022</p>	<p>з 1 березня 2022 року замість повної заборони на видачу готівкових коштів з рахунку клієнта в іноземній валюті встановлено обмеження обсягом до 30 тис. грн на день. Крім того, без обмежень надалі здійснюватиметься зняття готівкової іноземної валюти з рахунків підприємств, що забезпечують виконання мобілізаційних планів уряду та на підставі окремих дозволів НБУ, а також зняття готівки на територіях, які перебувають під загрозою окупації Росією. Рішення про видачу коштів ухвалюватиметься керівником філії або відділення банку.</p> <p>Крім того, НБУ передбачив можливість використання платіжних карток за кордоном для розрахунків та отримання готівки, додавши їх до переліку виключень до заборони, що стосується здійснення транскордонних переказів валютних цінностей з України за дорученням клієнтів.</p> <p>НБУ також заборонив зараховувати кошти на рахунки клієнтів-фізосіб за переказами, ініційованими з використанням електронних платіжних засобів, емітованих учасниками міжнародних платіжних систем, що здійснюють свою діяльність на території Російської Федерації та Республіки Білорусь. Також заборонено приймати в Україні електронні платіжні засоби (включаючи перекази, здійснення розрахунків та видачу готівки), емітовані учасниками відповідних міжнародних платіжних систем.</p> <p>Крім того НБУ встановив рекомендації щодо здійснення інкасації, розширив перелік виключень до заборони, що стосується здійснення уповноваженими установами торгівлі валютними цінностями за дорученням клієнтів; встановив принципи визначення курсу купівлі-продажу валюти за дорученням клієнтів; уточнив порядок здійснення валютного нагляду; визначив особливості операцій з банками з купівлі та продажу доларів США та євро, що здійснюються НБУ та курс для таких операцій.</p>	<p>Валютне регулювання в воєнний період</p>
--	-----------	-------------------	--	---

<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 20</p>	<p>31</p>	<p>02.03.2022</p>	<p>Депозитарій НБУ розширив перелік операцій, які можуть виконуватися клієнтами в системі депозитарного обліку державних цінних паперів. Зокрема, дозволені:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) операції, необхідні для здійснення Національним банком грошово-кредитної (монетарної) політики; 2) операції, необхідні для здійснення Міністерством фінансів України операцій з обслуговування державного боргу; 3) відкриття нових рахунків у цінних паперах; 4) облікові операції щодо державних цінних паперів згідно з додатком до рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) від 28 лютого 2022 року № 137 "Про порядок проведення окремих операцій на ринках капіталу"; 5) завершення в системі депозитарного обліку Депозитарію операцій щодо ОЗДП та державних деривативів, що були прийняті до виконання Депозитарієм до 00.00 24 лютого 2022 року та підтвердження про виконання яких було отримано Депозитарієм від іноземного депозитарію після 00.00 24 лютого 2022 року; 6) операції з розблокування державних цінних паперів у системі депозитарного обліку Депозитарію, що були заблоковані клієнтами Депозитарію для здійснення/забезпечення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів із дотриманням принципу "поставка цінних паперів проти оплати", грошові розрахунки за якими забезпечуються особами, які провадять клірингову діяльність (крім державних цінних паперів, що заблоковані для здійснення/забезпечення розрахунків за операціями репо). 	<p>Забезпечення вільного доступу широкого кола інвесторів до облігацій внутрішньої державної позики, які розміщуються для забезпечення військових потреб України і спротиву ворогу</p>
<p>Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 27 лютого 2022 року № 25</p>	<p>32</p>	<p>02.03.2022</p>	<p>НБУ на період дії воєнного стану спрощує окремі вимоги щодо перевірки джерел походження готівкових коштів у разі проведення банками фінансових операцій із зарахування коштів благодійної допомоги, спрямованої для забезпечення підтримки найуразливіших категорій населення, на рахунок Міністерства соціальної політики України, відкритий НБУ</p>	<p>Спрощення зарахування коштів для благодійної допомоги</p>

Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року №22	33	03.03.2022	<p>Було внесено уточнення щодо оформлення банками застави ЦП під отримання рефінансування від НБУ. Зокрема, п.3 Постанови № 22 "Про особливості підтримання ліквідності банків у період дії воєнного стану" доповнили двома новими абзацами такого змісту:</p> <p>"Уключення цінних паперів, що пропонуються банком до пулу активів (майна), здійснюється шляхом блокування в заставу цінних паперів на рахунку в цінних паперах на користь Національного банку без унесення відповідних відомостей про їх обтяження до Державного реєстру обтяжень рухомого майна (далі - ДРОРМ), а також без перевірки в ДРОРМ відсутності інших обтяжень на активи (майно), що пропонуються банком для включення до пулу. Вимоги абзацу п'ятого пункту 3 цієї постанови поширюється на дії Національного банку без реєстрації в ДРОРМ, які були вчинені починаючи з 02 березня 2022 року.</p> <p>Відповідальність за відсутність в ДРОРМ інших обтяжень на активи (майно), що пропонуються банком для включення до пулу та передавання їх у заставу, покладається на банк".</p>	Ефективне використання стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи
Повідомлення «Про здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу під час дії воєнного стану»	№ 25-0005/19038	03.03.2022	<p>НБУ буде урахувати вплив обставин на можливості банків виконувати свої обов'язки як суб'єктів первинного фінансового моніторингу у сфері ПВК/ФТ1 в умовах воєнного стану. Регулятор братиме до уваги всі обставини вчинення відповідного порушення у період дії Закону. Зокрема це стосуватиметься: строків реєстрації фінансових операцій та інформаційного обміну зі Спеціально уповноваженим органом (далі – СУО); окремих випадків при обслуговуванні клієнтів, які належать до категорії PEPs, або інших осіб, кінцевим бенефіціарним власником яких є PEPs</p>	Вдосконалення регулювання в умовах воєнного стану
Про внесення зміни до Положення про здійснення валютних інтервенцій Національного банку України на валютному ринку України	34	04.03.2022	<p>Було уточнено визначення показника DIFF, що використовується для розрахунку курсу купівлі, продажу іноземної валюти на умовах "своп"</p>	Удосконалення порядку здійснення валютних інтервенцій НБУ
Повідомлення «Про особливості здійснення банками нагляду за окремими операціями резидентів під час дії воєнного стану»	№ 25-0005/19357	04.03.2022	<p>В повідомленні викладено рекомендації щодо організації роботи з клієнтами з інформування та аналізу їх імпортерських операцій на предмет відповідності товарів, що ними купуються, критеріям критичного імпорту. Зокрема, надано ознаки ризиків можливого використання валюти клієнтом не за цільовим призначенням</p>	Забезпечення належного нагляду за валютними операціями під час воєнного стану

<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 16 грудня 2021 року № 142 та регламент роботи систем електронних платежів та депозитарного обліку Національного банку України</p>	35	04.03.2022	<p>Зміни було внесено в пункти щодо переносу днів роботи БСУ в 2022 році</p>	<p>Забезпечення проведення міжбанківських переказів та забезпечення роботи системи депозитарного обліку НБУ</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18</p>	36	04.03.2022	<p>НБУ відмінив вимогу щодо надання громадянами підтвердних документів банків, а саме про зняття готівки з власних рахунків та придбання банківських металів, при переміщенні валютних цінностей за межі України. Раніше відповідні документи фізособи мали надавати при переміщенні валютних цінностей вартістю понад 10 тис. євро (в еквіваленті). Водночас звертаємо увагу, що вимога декларування валютних цінностей вартістю понад 10 тис. євро (в еквіваленті) залишається чинною.</p> <p>Крім того, НБУ дозволив українцям здійснювати операції з перерахування коштів в іноземній валюті на рахунки КМУ, міністерств та інших державних органів України, зокрема на рахунок, створений для гуманітарної допомоги Україні.</p> <p>Додатково було вирішено дозволити перекази коштів (крім російських та білоруських рублів) з рахунків резидентів Росії або Білорусі та за рахунками осіб, кінцевими бенефіціарними власниками яких є резиденти РФ або РБ на: ЗСУ, на гуманітарну допомогу та на рахунки резидентів у банках за операціями з експорту товарів.</p> <p>НБУ також:</p> <ul style="list-style-type: none"> розширив перелік виключень до заборони, що стосується здійснення уповноваженими установами торгівлі валютними цінностями за дорученням клієнтів; уточнив, що доступ до індивідуальних сейфів для зберігання цінностей клієнтів і надалі здійснюватиметься в безперебійному режимі, якщо немає прямої загрози життю та здоров'ю населення; дозволив банкам купувати готівкову гривню в іноземних фінансових установах за безготівкову іноземну валюту в обсязі до 1 млн євро на день (в еквіваленті); уточнив порядок операцій з банками з купівлі та продажу доларів США та євро, що здійснюються НБУ. 	<p>Спрощення проведення валютних операцій на період воєнного стану</p>

Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 20	37	05.03.2022	Депозитарій НБУ дозволив фінансовим установам здійснювати депозитарні операції з центральним контрагентом щодо державних цінних паперів з метою виконання зобов'язань за договорами репо, що уклалися в режимі "репо з контролем ризиків" до 00.00 24 лютого 2022 року.	Зменшення ризиків невиконання учасниками ринків капіталу зобов'язань за правочинами репо через запроваджені обмеження в системі депозитарного обліку на період воєнного часу.
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 25 січня 2022 року № 7	38	05.03.2022	НБУ відтермінував впровадження вимог до звітності, затверджених Постановою від 25 січня 2022 року №7 . Таким чином, Правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджені постановою Правління Національного банку від 13 листопада 2018 року №120 (зі змінами), набирають чинності з 01 липня 2022 року.	Спрощення подання звітності в умовах воєнного стану
Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації	39	06.03.2022	НБУ під час дії воєнного стану не застосуватиме санкції до учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації санкції за порушення строків надання звітності, документів та інформації регулятору, а також за недотримання вимог щодо наявності власного капіталу. Також для окремих учасників ринку встановлюється ряд додаткових послаблень, зокрема, не будуть застосовуватися заходи впливу за порушення обов'язкових нормативів та вимог до достатності капіталу. Крім того, постановою визначено особливості застосування низки нормативно-правових актів Національного банку України у зв'язку з початком військової агресії з метою зниження регуляторного навантаження на учасників ринку.	Зниження регуляторного тиску на період воєнного стану

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>40</p>	<p>07.03.2022</p>	<p>З метою підтримки стабільності діяльності БСУ протягом дії воєнного стану :</p> <ul style="list-style-type: none"> • скасовано здійснення у 2022 році щорічної оцінки стійкості банків; • уточнено положення стосовно незастосування до банків та відповідальних осіб банківських груп заходів впливу за порушення економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції, строків подання та опублікування звітності, якщо такі порушення виникли після початку військової агресії; • призупинено на час дії воєнного стану строки подання/розгляду інформації та документів, визначені нормативно-правовими актами Національного банку; • уточнено порядок надання Національному банку інформації про дотримання економічних нормативів та іншої інформації. <p>Також відтерміновано запровадження низки вимог нормативно-правових актів Національного банку.</p>	<p>Мінімізація негативного впливу військової агресії РФ на БСУ</p>
<p>Про складання та подання фінансової звітності в період запровадження воєнного стану</p>	<p>41</p>	<p>07.03.2022</p>	<p>НБУ не застосує до банків України заходів впливу за порушення ними строків подання річної фінансової звітності та консолідованої річної фінансової звітності за 2021 рік разом з аудиторським звітом, а також проміжної фінансової звітності та консолідованої проміжної фінансової звітності за I квартал 2022 року в період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення чи скасування. Банки України за можливості подають та оприлюднюють на власному вебсайті річну фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність за 2021 рік разом з аудиторським звітом і подають фінансову звітність, складену на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі, до центру збору фінансової звітності, операційне управління яким здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.</p>	<p>Забезпечення надійності та стабільності функціонування БСУ</p>

<p>Про використання банками хмарних послуг в умовах воєнного стану в Україні</p>	<p>42</p>	<p>08.03.2022</p>	<p>НБУ врегулював питання щодо використання банками України хмарних послуг у своїй діяльності. Так, банки отримали можливість надавати банківські послуги, а також здійснювати процесинг за операціями із застосуванням електронних платіжних засобів, зокрема платіжних карток, використовуючи хмарні сервіси, що надаються з використанням обладнання, розміщеного на території держав Європейського Союзу, Великої Британії, Сполучених Штатів Америки та Канади. Ця норма діятиме на період воєнного стану та впродовж двох років після його скасування.</p> <p>Також банки отримали право під час оброблення банківських операцій та персональних даних клієнтів із застосуванням хмарних сервісів використовувати як вітчизняні засоби криптографічного захисту інформації, так і такі, що відповідають вимогам законодавства держави, на території якої розташовано обладнання для надання хмарних сервісів.</p>	<p>Розширення можливості забезпечення стабільного функціонування банківської системи України в період дії воєнного стану.</p>
<p>Про здійснення купівлі облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації" у період дії воєнного стану</p>	<p>43</p>	<p>08.03.2022</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. НБУ здійснює за зверненням Міністерства фінансів України купівлю облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації". Обсяги купівлі погоджуються Правлінням НБУ із урахуванням ситуації на фінансовому ринку та стану державних фінансів. 2. Купівля облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації" здійснюється за номінальною вартістю, збільшеною на суму нарахованого купонного доходу на дату придбання. 3. Договір купівлі/продажу облігацій внутрішньої державної позики "Військові облігації" укладається шляхом обміну повідомленнями/листами між Національним банком України та Міністерством фінансів України. 4. Облігації внутрішньої державної позики "Військові облігації" визнаються у портфелі Національного банку України за номінальною вартістю, збільшеною на суму нарахованого купонного доходу на дату придбання. 	<p>Забезпечення обороноздатності країни</p>

<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18</p>	<p>44</p>	<p>08.03.2022</p>	<p>НБУ поступово послаблює та уточнює перелік обмежень на валютному ринку, що були запроваджені у зв'язку із введенням воєнного стану.</p> <p>Так, з 8 березня 2022 року НБУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • надав можливість банкам відкривати рахунки військовослужбовцям та здійснювати їхню ідентифікацію та верифікацію на підставі військового квитка; • дозволив клієнтам на територіях, які перебувають під загрозою окупації державою-агресором, знімати готівкову національну та іноземну валюту з рахунків без обмежень за сумою, а також здійснювати купівлю готівкової іноземної валюти та банківських металів з фізичною поставкою за умови наявності коштів або банківських металів у філії/відділенні банку (рішення про здійснення таких операцій приймається керівником банку та може делегуватися керівникові філії/відділення банку); • уточнив, що видача банківських металів з рахунків клієнтів банків здійснюється без обмежень у межах їх залишку на рахунку та за їх наявності у касі філії або у відділенні; • визначив, що на території України заборона на проведення операцій з використанням рахунків резидентів Росії або Білорусі та юридичних осіб, кінцевими бенефіціарними власниками яких є резиденти РФ або РБ, не поширюється на соціальні виплати, виплати заробітної плати, оплату комунальних послуг, сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів; • розширив можливість для резидентів та нерезидентів здійснювати перекази на рахунки благодійних фондів не тільки в гривнях, а й в іноземній валюті. Це стосується благодійних фондів, цілями та сферами благодійної діяльності яких є сприяння обороноздатності та мобілізаційній готовності країни, підтримка Збройних Сил України, територіальна оборона України, соціальний захист, охорона здоров'я та інші нагальні питання захисту населення в умовах воєнного стану. 	<p>Послаблення обмежень на валютному ринку</p>
<p>Про внесення змін до рішення Правління Національного банку України від 23 листопада 2017 року № 752-рш</p>	<p>114-рш</p>	<p>08.03.2022</p>	<p>НБУ повернув значення нормативів обов'язкового резервування до рівнів, які існували до ухвалення лютевого рішення про їх підвищення.</p> <p>Отже, як і раніше:</p> <ul style="list-style-type: none"> • норматив формування банками обов'язкових резервів у національній валюті за коштами на вимогу становитиме 0% (передбачалося збільшення до 2%); • норматив формування банками обов'язкових резервів в іноземній валюті становитиме 10% (передбачалося підвищення до 12%). 	<p>Дати змогу банкам використовувати додаткові ліквідні кошти в період дії воєнного стану та відповідно й надалі підтримувати належний рівень ліквідності банківської системи.</p>

Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 20	45	08.03.2022	Перелік операцій в системі депозитарного обліку, які не зупиняються на період дії воєнного стану, доповнено підпунктом щодо окремих депозитарних операцій, проведення яких дозволено рішеннями НКЦПФР, прийнятими у зв'язку із введенням воєнного стану відповідно до Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022.	Забезпечення надійності та стабільності функціонування системи депозитарного обліку депозитарію НБУ
Про регламент роботи системи електронних платежів Національного банку України 12 - 14 березня 2022 року	46	10.03.2022	НБУ встановив 12 березня (суботу) робочим днем банківської системи.	Забезпечення проведення міжбанківських переказів у період запровадження воєнного стану
Про визначення системно важливих банків	№ 120-рш	09.03.2022	За результатами щорічного перегляду Національний банк оновив перелік системно важливих банків. До переліку системно важливих банків повернувся Кредобанк. Отже, в оновленому переліку 14 установ: <ul style="list-style-type: none"> • АТ "А-БАНК"; • АТ "АЛЬФА-БАНК"; • АТ "КРЕДОБАНК"; • АТ "ОТП БАНК"; • АТ "Ощадбанк"; • АБ "Південний"; • АТ КБ "ПриватБанк"; • АТ "ПУМБ"; • АТ "Райффайзен Банк"; • АТ "ТАСКОМБАНК"; • АБ "УКРГАЗБАНК"; • АТ "Укрексімбанк"; • АТ "УКРСИББАНК" 	Визначення системно важливих банків
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 27 лютого 2022 року № 25 та виконання окремих вимог законодавства з питань фінансового моніторингу у зв'язку з введенням воєнного стану	47	11.03.2022	НБУ на період дії воєнного стану спрощує окремі вимоги щодо перевірки джерел походження готівкових коштів у разі проведення банками фінансових операцій для придбання облігацій внутрішньої державної позики "Військової облігації".	Створення спрощених умов для фінансування потреб ЗСУ
Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18	48	11.03.2022	Було внесено зміни до Постанови НБУ « Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану». Зокрема, було внесено уточнення щодо проведення видаткових операцій за рахунками резидентів РФ та республіки Білорусь та юо, в яких вони є кінцевими бенефіціарами. У випадках, коли кошти перераховуються а підтримку ЗСУ або на рахунки КМУ, міністерств та інших державних органів України, НБУ приймає рішення щодо здійснення таких операцій на підставі відповідних звернень (клопотань) державних органів України, які надаються у зв'язку зі здійсненням такими юридичними особами важливих функцій та/або надання важливих послуг.	Визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану

Про внесення змін до окремих тарифів на послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України	49	12.03.2022	Національний банк на період дії воєнного стану в Україні скасував тарифи за послуги, що надаються ним у Системі BankID НБУ.	Забезпечення безперерйного доступу громадян до дистанційних сервісів у фінансовому секторі та стимулювання функціонування Системи BankID НБУ в умовах воєнного стану
Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18	51	13.03.2022	НБУ повернув вимогу щодо надання громадянами підтвердних документів банків під час переміщення валютних цінностей за межі України у сумі, що перевищує 10 тис. євро (в еквіваленті), зокрема документи про зняття готівки з власних рахунків або про придбання банківських металів.	Запобігання виведення капіталу за кордон
Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 20	53	17.03.2022	Унесено зміни до Постанови НБУ № 20 «Про роботу депозитарію НБУ в період запровадження воєнного стану». На час дії воєнного стану тарифи, визначені в розділах I, III – V Тарифів на депозитарні послуги НБУ, а також на послуги щодо обліку і обігу депозитних сертифікатів НБУ, затверджених постановою Правління Національного банку України від 12 серпня 2003 р. № 333, не застосовуються. Також до переліку депозитарних операцій, які можуть проводитись в системі депозитарного обліку депозитарію Національного банку України, додано операції, пов'язані із заставою в банках державних цінних паперів, зміною та припиненням такої застави, а також зверненням стягнення на предмет застави.	Забезпечення надійності та стабільності функціонування системи депозитарного обліку депозитарію
Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року №22	54	17.03.2022	Внесено зміни до Постанови НБУ № 22 від 24.02.2022 «Про особливості підтримання ліквідності банків у період дії воєнного стану». Бланкове рефінансування не буде надаватись банкам, акціонерами яких є резиденти країни агресора, а також банкам, віднесеним до категорії проблемних, крім випадків прийняття окремого рішення Правлінням НБУ.	Ефективне використання стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи
Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18	55	18.03.2022	Внесено зміни до Постанови №18 «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану». Постанову було доповнено наступним пунктом : «Національний банк України проводить операції з продажу безготівкової іноземної валюти за готівкову гривню з іноземними центральними банками з метою сприяння створенню умов для проведення іноземними фінансовими установами готівкових валютно-обмінних операцій з гривнею в країнах перебування українських біженців та запобігання надмірним курсовим коливанням за такими операціями. Порядок та умови проведення Національним банком України операцій з іноземними центральними банками з продажу безготівкової іноземної валюти за готівкову гривню визначаються окремими угодами, які укладаються Національним банком України з іноземними центральними банками»	Визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>56</p>	<p>21.03.2022</p>	<p>НБУ продовжив учасникам ринку небанківських фінансових послуг строк для узгодження своєї діяльності з вимогами деяких нормативно-правових актів НБУ.</p> <p>Так, учасники ринку небанківських фінансових послуг мають узгодити свою діяльність з вимогами:</p> <p>Положення про інформаційне забезпечення фінансовими установами споживачів щодо надання послуг споживчого кредитування, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 жовтня 2021 року № 100, – протягом двох місяців із дня припинення або скасування воєнного стану в Україні;</p> <p>Положення про порядок розкриття інформації небанківськими фінансовими установами, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 листопада 2021 року №114 та Положення про впорядкування діяльності з надання супровідних послуг на ринку фінансового лізингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2021 року №156, – протягом чотирьох місяців із дня припинення або</p>	<p>Зменшення негативного впливу на небанківські фінансові установи наслідків агресії РФ</p>
--	-----------	-------------------	--	---

<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>57</p>	<p>21.03.2022</p>	<p>Розширено перелік тимчасових особливостей застосування окремих нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють діяльність банків, зокрема:</p> <p>Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30.06.2016 № 351 (зі змінами);</p> <p>Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 (зі змінами);</p> <p>Положення про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 липня 2019 року № 95 (зі змінами);</p> <p>Положення про організацію процесу управління проблемними активами в банках України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 липня 2019 року № 97 (зі змінами).</p> <p>Також передбачено незастосування до банків заходів впливу за порушення порядку формування та зберігання обов'язкових резервів, установленого Положенням про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні (затвердженим постановою Правління Національного банку України від 11 грудня 2014 року № 806 (зі змінами)), що виникли під час дії воєнного стану та спричинені негативним впливом російської військової агресії.</p>	<p>Підтримання стабільності банківської системи шляхом мінімізації негативного впливу наслідків російської військової агресії проти України.</p>
--	-----------	-------------------	---	--

<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18</p>	<p>58</p>	<p>21.03.2022</p>	<p>Збільшено щоденний ліміт на зняття готівки в Україні з рахунків у іноземній валюті з 30 тис. грн до 100 тис. грн (в еквіваленті). Водночас уточнено, що цей ліміт також поширюється на зняття валюти за кордоном із рахунків в іноземній валюті, що відкриті в українських банках.</p> <p>Також НБУ дав змогу без обмежень перераховувати кошти для оплати навчання на рахунки навчальних закладів за кордоном, розширивши перелік виключень з заборони на транскордонні операції, до якого також належать витрати, пов'язані зі смертю громадян, лікуванням в медичних закладах та транспортуванням хворих;</p> <p>НБУ обмежив загальним лімітом у 100 тис. грн (у еквіваленті) на місяць:</p> <ul style="list-style-type: none"> • переказ коштів на рахунки фізичних осіб за кордоном з використанням реквізитів платіжних карток платника та отримувача (P2P-перекази); • здійснення операцій із використанням платіжних карток для придбання активів, які безпосередньо конвертуються (обмінюються) на грошові кошти та належать до операцій quasi cash. Серед таких операцій: поповнення електронних гаманців, брокерських або форекс-рахунків, оплата дорожніх чеків, купівля віртуальних активів тощо. <p>Крім того, НБУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розширив перелік винятків до заборони, що стосується переказів за кордон, валютними операціями резидентів із виконанням зобов'язань, які забезпечені державною гарантією; • дозволив купувати іноземну валюту на умовах «форвард» за форвардними договорами, що були укладені до 23 лютого 2022 року (включно) з дотриманням визначених умов. • уточнив порядок розрахунку офіційного курсу гривні до іноземних валют 	<p>Визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України</p>	<p>59</p>	<p>23.03.2022</p>	<p>НБУ скасував для банків економічний норматив короткострокової ліквідності (Н6) у зв'язку із завершенням перехідного періоду запровадження коефіцієнта чистого стабільного фінансування або NSFR (англ. Net Stable Funding Ratio)</p>	<p>Удосконалення вимог щодо розрахунку нормативів ліквідності</p>

<p>Про особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану</p>	60	23.03.2022	<p>НБУ запровадив спрощений механізм ідентифікації та верифікації для покупців військових облігацій. Його застосування передбачено до громадян України, які постійно проживають або тимчасово перебувають за кордоном, а також громадян інших країн, крім громадян РФ та республіки Білорусь.</p> <p>Перед відкриттям рахунку для придбання облігацій внутрішньої державної позики “Військові облігації” банки можуть використовувати нову спрощену модель ідентифікації та верифікації фізичної особи, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • отримати копії документів засобами дистанційних систем обслуговування, електронної пошти із застосуванням кваліфікованого електронного підпису/удосконаленого електронного підпису, інших дистанційних каналів зв'язку в межах технічних можливостей банку; • підписати КЕП отримані копії документів; • здійснити відеозв'язок з клієнтом, отримати згоду клієнта на відеозв'язок та фотофіксацію, зробити під час відеозв'язку фото особи та фото особи з ідентифікаційним документом та зберігати запис відеозв'язку. <p>Також підвищено ліміт для спрощених моделей верифікації з 40 тисяч гривень до 400 тисяч гривень на місяць. Зупинено проведення виїзних перевірок у сфері фінансового моніторингу, дотримання валютного та санкційного законодавства</p>	<p>Визначення особливостей виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39</p>	61	23.03.2022	<p>Кредитним спілкам дозволено не враховувати кількість днів прострочення виплат за договорами кредиту, що відбуватиметься в період із 28 лютого 2022 року та впродовж 60 календарних днів після припинення чи скасування дії воєнного стану.</p>	<p>Забезпечення фінансової стабільності фінансової системи і запобігання кризовим явищам у період запровадження воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18</p>	62	24.03.2022	<p>Внесено зміни до Постанови «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану». Зміни стосуються здійснення компенсаційних виплат на довготермінові відрядження та виплат на забезпечення діяльності працівників апаратів військових аташе та апаратів представників Міністерства оборони України при закордонних дипломатичних установах України.</p>	<p>Визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 22</p>	63	24.03.2022	<p>Внесено зміни до Постанови №22 «Про особливості підтримання ліквідності банків у період дії воєнного стану». Зміни стосуються особливостей врахування ЦП у вартості пулу активів заставного майна при рефінансуванні банків з боку НБУ,</p>	<p>Ефективне використання стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи</p>

<p>Про незастосування тарифів на деякі послуги (операції) Національної платіжної системи "Український платіжний простір" в період дії воєнного стану</p>	<p>64</p>	<p>24.03.2022</p>	<p>НБУ на період дії воєнного стану скасував низку тарифів на послуги Національної платіжної системи "Український платіжний простір"</p> <p>Так, НБУ тимчасово не застосовуватиме тарифи за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • супроводження учасників та незалежних процесингових центрів, підключених до Центрального маршрутизатора і розрахунково-клірингового центру НПС "ПРОСТІР" (стягувалася щомісячна плата); • супроводження програмного забезпечення сервера авторизації (стягувалася щомісячна плата за кожен комплект); • надання інформаційних виписок засобами електронної пошти (стягувалася плата за кожний КБ інформації); • інформаційні послуги, які надаються інформаційним еквайрам за перевірку, маршрутизацію, оброблення інформаційних даних (стягувалася щомісячна плата за кожний пристрій, що є джерелом первинної інформації, дані з якого оброблялися протягом місяця). 	<p>Забезпечення надійності та стабільності функціонування Національної платіжної системи "Український платіжний простір" в умовах воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18</p>	<p>№65</p>	<p>26.03.2022</p>	<p>Внесено зміни до Постанови «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану». Змінами розширено перелік випадків, на які не розповсюджуються обмеження щодо здійснення банківських операцій: видачі готівки, торгівлю валютними цінностями, здійснення видаткових операцій .</p>	<p>Визначення особливостей функціонування грошово-кредитного та валютного ринків в умовах воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39</p>	<p>№66</p>	<p>30.03.2022</p>	<p>НБУ з огляду на воєнний стан продовжив строки подання інформації учасниками ринку небанківських фінансових послуг щодо врахованих рекомендацій за результатами інспекційних перевірок, проведених у 2022 році. Відтерміновано також подання планів заходів про виконання рекомендацій регулятора за результатами інспекційних перевірок або обґрунтованих пояснень про незгоду з ними. Зазначену інформацію учасники ринку небанківських фінансових послуг повинні подати впродовж 30 робочих днів після припинення чи скасування воєнного стану в Україні.</p>	<p>Забезпечення стабільності фінансової системи, запобігання кризовим явищам у період запровадження воєнного стану</p>
<p>Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 25 січня 2022 року № 7</p>	<p>№ 67</p>	<p>31.03.2022</p>	<p>Внесено зміни до Постанови «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп» . Постанову було доповнено наступним пунктом : Банкам, які мають провести зовнішню оцінку ефективності та якості роботи підрозділу внутрішнього аудиту в 2022 році з метою дотримання вимоги підпункту 1 пункту 32 розділу VII Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 травня 2016 року № 311 (зі змінами), провести таку оцінку в 2023 році.</p>	<p>Сприяння стабільності банківської системи</p>